

Dosarul nr.3ra-47/19

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud: M. Diaconu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi, Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea” reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, Societatea Comercială „Asgor-Trans” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de Sergiu Sloninov și Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Guțu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Valeriu Vieru” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Parcul de Autobuze și Taximetre nr. 9 din Briceni” cu privire la contestarea parțială a actului administrativ,

la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la contestarea parțială a actelor administrative,

la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parcul de Autobuze și Taximetre nr. 9 din Briceni”, Societatea Comercială „Pond-Trans” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți principali Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 28”, Societatea pe Acțiuni „Mașrut”, Societatea cu Răspundere Limitată „Ruta-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, Societatea cu Răspundere Limitată „Libert Tur”, Societatea cu Răspundere Limitată „Iurtol-Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Nimelim-Tur” împotriva Ministerului Transporturilor și

Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto cu privire la contestarea parțială a actului administrativ,

la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic” și Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto cu privire la recunoașterea nulității tranzacției și contestarea parțială a actului administrativ,

la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Valeriu Vieru” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Parcul de Autobuze și Taximetre nr. 9 din Briceni”, cu privire la contestarea parțială a actului administrativ, și

la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto, Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto 9”, Societatea cu Răspundere Limitată „Tuvitur”, Societatea cu Răspundere Limitată „Gangra”, Întreprinderea Individuală „Busuioc Vladimir”, Societatea cu Răspundere Limitată „Iutetramcar”, Societatea cu Răspundere Limitată „Velos-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Pro et Contra”, Societatea cu Răspundere Limitată „Transervalion”, Întreprinderea de Stat „Servicii Transport Auto”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rute Auto Internaționale”, Societatea cu Răspundere Limitată „Știrbu Tur”, Societatea cu Răspundere Limitată „Vassmestur”, Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 36”, Societatea cu Răspundere Limitată „Cociug-Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Gîrle-Agro” împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur”, Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, Întreprinderea Individuală „Becar Parii”, Întreprinderea Individuală „Jolnaci Alexandru”, Societatea cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, Societatea cu Răspundere Limitată „Dvardum”, Societatea cu Răspundere Limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri”, Întreprinderea Individuală „Telpiz F”, Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze nr. 1”, Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea”, Asociația Patronală a Transportatorilor Auto „Nord”, Societatea cu Răspundere Limitată „Crevtrans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Pancio” cu privire la contestarea parțială a actelor administrative,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Pancio”, Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic”, Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea” și a fost menținută hotărârea din 30 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2014, Asociația Patronală a Operatorilor de Transport Auto (în continuare APOTA), Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto 9” (în continuare SA „BAT-9), Societatea cu Răspundere Limitată „Tuvitur” (în continuare SRL „Tuvitur”), Societatea cu Răspundere Limitată „Gangra” (în continuare SRL „Gangra”), Întreprinderea Individuală „Busuioc Vladimir” (în continuare ÎI „Busuioc Vladimir”), Societatea cu Răspundere Limitată „Iutetramcar” (în continuare SRL „Iutetramcar”), Societatea cu Răspundere Limitată „Velos-Trans” (în continuare SRL „Velos-Trans”), Societatea cu Răspundere Limitată „Pro et Contra” (în continuare SRL „Pro et Contra”), Societatea cu Răspundere Limitată „Transervalion” (în continuare SRL „Transervalion”), Întreprinderea de Stat „Servicii Transport Auto” (în continuare ÎS „Servicii Transport Auto”), Societatea cu Răspundere Limitată „Rute Auto Internaționale” (în continuare SRL „Rute Auto Internaționale”), Societatea cu Răspundere Limitată „Știrbu Tur” (în continuare SRL „Știrbu Tur”), Societatea cu Răspundere Limitată „Vassmestur” (în continuare SRL „Vassmestur”), Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 36” (în continuare SA „BTA nr. 36”), Societatea cu Răspundere Limitată „Cociug-Trans” (în continuare SRL „Cociug-Trans”) și Societatea cu Răspundere Limitată „Gîrle-Agro” (în continuare SRL „Gîrle-Agro”) au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (în continuare MTID), solicitând anularea pct. 1, 2, 6 ale ordinului MTID nr. 133 din 28 iulie 2014; anularea pct. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16 ale ordinului MTID nr. 134 din 1 august 2014; anularea pct. 2, 3, 8, 12, 17, 18, 22, 23, 25, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 54, 55, 56 ale ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014 (vol.VI, f.d.1-7).

La 1 septembrie 2015, Întreprinderea Individuală „Valeriu Vieru” (în continuare ÎI „Valeriu Vieru”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Parcul de Autobuze și Taximetre nr. 9 din Briceni” (în continuare SRL „PAT nr. 9 din Briceni”), solicitând anularea ordinului MTID nr. 192 din 31 decembrie 2014 în partea dispunerii introducerii modificărilor ilegale efectuate la ruta regulată interurbană Chișinău 14:15 – Criva 07:25, atribuită spre deservire SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, obligarea MTID de a efectua modificările necesare în programul de transport rutier internațional, astfel încât în program să figureze ruta regulată inițială Chișinău 14:15 – Criva 07:25 și nu Chișinău 14:50 – Criva 07:25, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu (vol.I,f.d.3-9).

La 27 iulie 2015, Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Transnadand Auto” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, solicitând anularea ordinului MTID nr. 76 din 21 mai 2015 în partea ce ține de abrogarea pct. 22 din ordinul MTID nr. 139 din 14 august 2014 prin care a fost deschisă ruta Chișinău 06:50 – Mateuți 12:50, atribuită spre deservire SC „Transnadand Auto” SRL (vol.II,f.d.3-6).

Prin încheierea din 26 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, a fost dispusă conexarea într-un singur proces a acțiunilor civile sus-menționate (vol.VI,f.d.142-145).

La 7 noiembrie 2014, SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, Societatea Comercială „Pond-Trans” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Pond-Trans” SRL), intervenienți principali Societatea pe Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 28” (în continuare SA „BTA nr. 28”), Societatea pe Acțiuni „Mașrut” (în continuare SA „Mașrut”), Societatea cu Răspundere Limitată „Ruta-Prim” (în continuare SRL „Ruta-Prim”), Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” (în continuare SRL „Calantus”), Societatea cu Răspundere Limitată „Libert Tur” (în continuare SRL „Libert Tur”), Societatea cu Răspundere Limitată „Jurtol-Trans” (în continuare SRL „Jurtol-Trans”) și Societatea cu Răspundere Limitată „Nimelim-Tur” (în continuare SRL „Nimelim-Tur”) au depus în cadrul Judecătorei Briceni cerere de chemare în judecată împotriva MTID, solicitând anularea ordinului MTID nr. 159 din 15 octombrie 2014 prin care au fost abrogate ordinele MTID nr. 133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr. 139 din 14 august 2014 (vol.III,f.d.1-4).

Prin încheierea din 22 decembrie 2014 a Judecătorei Briceni, menținută prin decizia din 16 aprilie 2015 Curții de Apel Bălți, cauza civilă nominalizată a fost strămutată spre judecare la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (vol.III,f.d.101-105, 125-126).

La 9 iulie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic” (în continuare SRL „Serviciul-Tehnic”) și Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans” (în continuare SRL „Iovu-Trans”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, intervenient accesoriu APOTA, solicitând recunoașterea nulă a tranzacției din 20 mai 2015, încheiată între APOTA și MTID, anularea pct. 6 și pct. 14 din ordinul MTID nr. 76 din 21 mai 2015 prin care s-au abrogat pct. 12 și 47 ale ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014 prin care s-a deschis ruta Bălți 08.10 – Otaci 13:30, atribuită spre deservire SRL „Serviciul-Tehnic” și ruta Chișinău 13:30 – Costești 14:45, atribuită spre deservire SRL „Iovu-Trans” (vol.IV,f.d.4-9).

Prin încheierea din 9 martie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” a fost conexată cu cauza civilă la acțiunea depusă de APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuic Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto Internaționale”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro” (vol.VI,f.d.166-167).

La 19 martie 2015, ÎI „Valeriu Vieru” a depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, intervenient accesoriu SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, solicitând anularea ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, în partea dispunerii modificării orarului de circulație a rutei Chișinău – Criva cu ora de plecare din Gara Auto Nord 14:50, gestionată de SRL „PAT nr. 9 din Briceni” (vol.V,f.d.1-3).

Prin încheierea din 19 octombrie 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” a fost conexată cu cauza civilă la acțiunea depusă de APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuioc Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto Internaționale”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro” (vol.VI,f.d.120-121).

Prin încheierea din 18 martie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, au fost respinse cererile Societății cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” (în continuare SRL „MoldTrans-Tur” și a Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” (în continuare SA „PAB”) cu privire la atragerea acestora în calitate de intervenienți principali de partea reclamanților în cauza civilă indicată. Au fost atrași în cauza civilă respectivă în calitate de intervenienți accesorii SRL „MoldTrans-Tur”, SA „PAB” și Întreprinderea Individuală „Becar Parii” (în continuare ÎI „Becar Parii”) (vol.VI,f.d.170-171).

Prin încheierea din 19 mai 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, a fost dispusă atragerea în cauza civilă sus-vizată în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului MTID a operatorilor de transport Întreprinderea Individuală „Jolnaci Alexandru” (în continuare ÎI „Jolnaci Alexandru”), Societatea cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur” (în continuare SRL „Eurotrans Tur”), Societatea cu Răspundere Limitată „Dvardum” (în continuare SRL „Dvardum”), Societatea cu Răspundere Limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” (în continuare SRL „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri”), Întreprinderea Individuală „Telpiz F” (în continuare ÎI „Telpiz F”) și Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze nr. 1” (în continuare SA „Parcul de Autobuze nr. 1”) (vol.VII,f.d.99-100).

Prin încheierea din 20 iunie 2016 a Judecătorei Buiucani, a fost dispusă atragerea în cauza civilă sus-nominalizată în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului MTID a Întreprinderii Individuale „Ilmi-Gîndea” (în continuare ÎI „Ilmi-Gîndea”) și a Asociației Patronale a Transportatorilor Auto „Nord” (vol.VII,f.d.125-126).

Prin încheierea din 7 iulie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, a fost dispusă atragerea în cauza civilă sus-indicată în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului MTID a Societății cu Răspundere Limitată „Crevtrans” (în continuare SRL „Crevtrans”) și a Societății cu Răspundere Limitată „Pancio” (în continuare SRL „Pancio”) (vol.VII,f.d.208-209).

În motivarea acțiunii înaintate, reclamanții au indicat că MTID a emis ordinele nr.133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr.139 din 14 august 2014 prin care a decis deschiderea și modificarea mai multor rute regulate naționale și internaționale.

Nefiind de acord cu ordinele respective, la 2 octombrie 2014 și la 8 octombrie 2014, APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuioc Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto

Internațională”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro”, SRL „Galprim”, SRL „Teleautocar”, ÎI „Familia Harea”, ÎI „Daraban” și SA „CA-2811” au depus în adresa MTID cererea prealabilă și cererea prealabilă suplimentară prin care au solicitat anularea pct. 1, 2 și 6 ale ordinului MTID nr. 133 din 28 iulie 2014, anularea pct. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16 ale ordinului MTID nr. 134 din 1 august 2014 și anularea pct. 2, 3, 8, 12, 17, 18, 22, 23, 25, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 54, 55, 56 ale ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, însă neașteptând răspunsul la cererea prealabilă o parte din semnatarii cererii prealabile au depus prezenta acțiune în instanța de judecată (vol.VI,f.d.1-7).

Anterior depunerii cererii de chemare în judecată, MTID examinând cererea prealabilă a ajuns la concluzia că aceasta urmează a fi admisă și a adoptat ordinul nr. 159 din 15 octombrie 2014 prin care a dispus anularea în totalitate a ordinelor nr. 133, 134 și 139 care s-au solicitat a fi anulate prin cererea prealabilă.

Ulterior, din considerentul că prin emiterea ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, ruta ÎI „Valeriu Vieru” Medveja - Chisinau a fost afectată de către ruta Criva – Chisinau, la 27 ianuarie 2015 întreprinderea a depus în adresa MTID cererea prealabilă, solicitând anularea ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, în partea dispunerii modificării orarului de circulație a rutei Chișinău – Criva cu ora de plecare din Gara Auto Nord 14:50, gestionată de SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, însă prin răspunsul MTID nr. 02/11-215 din 17 februarie 2015 în timp ce ordinul nr. 139 era deja anulat integral prin ordinul nr. 159 din 15 octombrie 2014, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind tardivă, motiv pentru care la 19 martie 2015, ÎI „Valeriu Vieru” a depus cererea de chemare în judecată sus-vizată.

Între timp, nefiind de acord cu conținutul ordinului MTID nr. 159 din 15 octombrie 2014 prin care au fost anulate integral ordinele MTID nr.133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr.139 din 14 august 2014, la 24 octombrie 2014 SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, SC „Pond Trans” SRL, SRL „Finanțe Regent” și ÎI „Ilmi-Gîndea” au depus în adresa MTID cererea prealabilă, solicitând anularea integrală a ordinului nr. 159 din 15 octombrie 2014, însă la la 27 octombrie 2014 MTID a respins cererea prealabilă respectivă, motiv pentru care la 7 noiembrie 2014 SRL „PAT nr. 9 din Briceni” și SC „Pond-Trans” SRL au depus cererea de chemare în judecată sus-indicată, solicitând anularea ordinului MTID nr. 159 din 15 octombrie 2014 doar în partea anulării pct. ordinului nr. 133, 134 și 139 care îi afectează și anume a pct. 18, 19, 20 ale ordinului nr. 134 și a pct.pct. 5, 7, 10, 13, 14, 20, 21, 48, 57, 58 ale ordinului nr. 139.

Prin cererea prealabilă expediată în adresa MTID, operatorii de transport SA „BTA nr. 28”, SA „Mașrut”, SRL „Ruta-Prim”, SRL „Calantus”, SRL „Libert Tur”, SRL „Iurtol-Trans” și SRL „Nimelim-Tur” au solicitat anularea parțială a ordinului nr. 159 în partea ce ține de anularea pct. 5, 7, 13, 14, 20, 21, 28, 57, 58 ale ordinului nr. 139 din 14 august 2014, motivând ca pct. enunțate

nu au fost contestate prin cererea prealabilă depusă de APOTA și ceilalți reclamanți, ceea ce denotă că MTID nu putea ca rezultat al examinării cererii prelabile să anuleze aceste prevederi, motiv pentru care au intervenit în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „PAT nr. 9 din Briceni” și SC „Pond-Trans” SRL.

Totodată, constatând unele greșeli strecurate în ordinul nr. 192 dar și în ordinele MTID nr. 133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr. 139 din 14 august 2014 care erau deja anulate, precum și în ordinul nr. 159, la 20 mai 2015 APOTA pe de o parte și MTID pe de altă parte, au încheiat o tranzacție prin care au convenit ca ordinul nr. 159 să rămână în vigoare parțial, doar referitor la anularea prevederilor ordinelor nr. 133, 134 și 139 contestate de APOTA și ceilalți reclamanți, iar APOTA urma a refuza unele pretenții înaintate și satisfăcute deja referitoare la ordinele nr. 133, 134 și 139.

Astfel, în temeiul acestei tranzacții, la 21 mai 2015 MTID a adoptat ordinul nr. 76 prin care a modificat ordinul nr. 159 și a abrogat prevederile din ordinele nr. 134 și nr. 139 solicitate a fi anulate de APOTA.

Invocând ilegalitatea prevederilor ordinului MTID nr. 76 din 21 mai 2015, la 4 iunie 2015, SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” au depus în adresa MTID cereri prelabile prin care au solicitat anularea pct. 6 și 14 ale ordinului 76 prin care au fost abrogate pct. 12 și 47 ale ordinului nr. 139, referitoare la rutele Chisinau – Costești și Bălți – Otaci, însă la 29 iunie 2015 MTID a respins cererea prealabilă, motiv pentru care la 9 iulie 2015, SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” au depus cererea de chemare în judecată sus-nominalizată.

De asemenea, nefiind de acord cu prevederile ordinului MTID nr. 76 din 21 mai 2015, SC „Transnadand Auto” SRL la 2 iunie 2015 a depus în adresa MTID cererea prealabilă, solicitând anularea ordinului MTID nr. 76 din 21 mai 2015 în partea ce ține de abrogarea pct. 22 din ordinul MTID nr. 139 din 14 august 2014 prin care a fost deschisă ruta Chișinău 06:50 – Mateuți 12:50, atribuită spre deservire SC „Transnadand Auto” SRL, însă la 29 iunie 2015 MTID a respins cererea prealabilă, motiv pentru care a fost depusă cererea de chemare în judecată respectivă.

Îi „Valeriu Vieru” aflând prin scrisoarea MTID din 12 iunie 2015 despre faptul că în ordinul nr. 192 din 31 decembrie 2014 este inclusă ruta Chisinau - Criva pentru SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, a depus la 9 iulie 2015 în adresa MTID cererea prealabilă prin care a solicitat anularea ordinului MTID nr. 192 din 31 decembrie 2014 în partea dispunerii introducerii modificărilor ilegale efectuate la ruta regulată interurbană Chișinău 14:15 – Criva 07:25, atribuită spre deservire SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, obligarea MTID de a efectua modificările necesare în programul de transport rutier internațional, astfel încât în program să figureze ruta regulată inițială Chișinău 14:15 – Criva 07:25 și nu Chișinău 14:50 – Criva 07:25, însă prin răspunsul din 27 iulie 2015 MTID a respins cererea prealabilă, motiv pentru care la 1 septembrie 2015 a fost depusă cererea sus-indicată.

În motivarea pretențiilor înaintate, reclamantii și intervenienții principali au invocat că prin ordinele contestate le sunt lezate drepturile și interesele legitime, motiv din care consideră că acestea urmează a fi anulate.

În opinia acestora, pretențiile înaintate urmează a fi admise, or, în cadrul examinării cererii prealabile, însăși MTID prin adoptarea ordinului nr. 159 din 15 octombrie 2014 a anulat ordinele care se solicită a fi anulate.

Cu referire la pretențiile privind anularea ordinului nr.76 din 21 mai 2015 și a tranzacției din 20 mai 2015 încheiată între APOTA și MTID, aceste cereri urmează a fi respinse pe motiv că SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” nu au contestat ordinul nr.159 care a anulat rutele Bălți - Otaci și Chișinău - Costești, iar ordinul nr.192 reprezintă un act administrativ adoptat de către MTID în conformitate cu prevederile art. 153 Codul Transporturilor rutiere, care obligă MTID ca până la 31 decembrie 2014 să aprobe programele de transport rutier, care să includă toate rutele valabile la acel moment.

Plus la aceasta, ordinul nr. 192 nu reprezintă un act prin care s-a deschis și s-au atribuit rute regulate, dar reprezintă un act care enumeră toate rutele existente. Or, rutele invocate de către SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” au fost anulate prin ordinul nr. 159 și nu trebuiau incluse în ordinul nr.192, care a apărut mai târziu, iar însăși tranzacția din 20 mai 2015, încheiată între MTID și APOTA nu este un act administrativ ci este un act preparator actului administrativ. La rândul său, în cazul respingerii cerințelor de anulare a prevederilor ordinului nr. 76, tranzacția nu poate fi contestată separat.

Astfel, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, concretizându-și pretențiile în repetat, APOTA și restul operatorilor de transport au solicitat anularea pct. 1, 14 ale ordinului MTID nr. 134 în privința SRL „Eurotrans Tur”, SRL „Crevtrans”, SRL „Moldtranstur”; pct. 2, 3, 12, 18, 22, 24, 29, 33, 39, 40, 43, 47 și 56 ale ordinului MTID nr.139 în privința: SRL „Moldtranstur”, SA „PAB”, SRL „Serviciul Tehnic”, SRL „Pancio”, SRL „Transnadant Auto”, SRL „Stamp”, ÎI „Telpiz F”, SA „PA-1”, ÎI „Jolnaci A.”, ÎI „Ilmi Gîndea”, SRL „Eurotrans Tur”, SRL „Iovu Trans”, SRL „Dvardum”.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuioc Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto Internaționale”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro” cu privire la anularea parțială a ordinului nr. 133 din 28 iulie 2014, a ordinului nr. 134 din 1 august 2014 și a ordinului nr. 139 din 14 august 2014, a fost admisă.

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, SC „Pond-Trans” SRL cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 159 din 15 octombrie 2014 prin care au fost abrogate ordinele MTID nr. 133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr. 139 din 14 august 2014 a fost admisă parțial.

Cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” cu privire la anularea ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, în partea dispunerii

modificării orarului de circulație a rutei Chișinău – Criva cu ora de plecare din Gara Auto Nord 14:50, gestionată de SRL „PAT nr. 9 din Briceni” fost admisă.

S-au anulat:

a) pct. 1 al ordinului MTID nr. 134 din 01.08.2014, în partea deschiderii curselor Chișinău - 06.30, 07.15, 08.00, 08.45, 09.30, 10.15, 11.00, 11.45, 12.30, 13.15, 15.15, 16.00 - Sângerei 10.30, 11.15, 12.45, 13.30, 14.15, 15.00, 15.45, 17.00, 17.45, 07.15, 08.00 pentru intervenienții accesorii SRL „Eurotrans Tur” și SRL „Crevtrans”;

b) pct. 14 al ordinului MTID nr. 134 din 01.08.2014 în partea deschiderii curselor Bălți 06.00, 08.30, 12.00, 19.00 - Sturzovca 07.00, 09.00, 13.00, 20.00, atribuite spre deservire intervenientul accesoriu SRL „Moldtranstur”;

c) pct. 2 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Bălți 06.30, 08.10, 10.05, 11.55, 15.30, 18.25 - Pelinia 07.15, 09.10, 10.55, 12.40, 16.40, 19.20 pentru intervenientul accesoriu SRL „Moldtranstur”;

d) pct. 3 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 în partea deschiderii cursei Bălți 17.00 - Putinești 15.10, atribuită intervenientului accesoriu SA „PAB”;

e) pct. 10 al ordinului MTID nr. 139 în partea ce ține de modificarea rutei Chișinău 14.50 - Lipcani 06.35 în ruta Chișinău 14 - 50 - Criva 07.25 pentru SA “PAT-9”;

f) pct. 12 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Bălți 08.10 - Otaci 13.30, atribuită SRL „Serviciul Tehnic”;

g) pct. 18 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.50 - Camenca (Sanatoriul Dneestr), atribuita intervenientului accesoriu SRL „Pancio”;

h) pct. 22 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.50 - Mateuți 12.50, atribuita reclamantului SRL „Transnadant Auto”;

i) pct. 24 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 în partea deschiderii cursei Chișinău 15.30 - Dondușeni 03.30, atribuita intervenientului accesoriu SRL „Stamp”;

j) pct. 29 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Tiraspol 12.00 - Baurci 05.00, atribuita intervenientului accesoriu ÎI „Telpiz F”;

k) pct. 33 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Chișinău 08.00 - 13.45, 16.30 - Văsieni (Ialoveni) 07.15, 11.45, 14.45, atribuita intervenientului accesoriu SA „PA-1”;

l) pct. 39 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care a fost restabilită ruta Chișinău 22.30 - Kiev pentru intervenientul accesoriu ÎI „Jolnaci A.”;

m) pct. 40 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.45, 09.50, 16.25, 19.50 - Malcoci 10.30, 11.35, 18.25, 16.20, atribuita intervenientului accesoriu ÎI „Ilmi Gîndea”;

n) pct. 43 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 07.00, 13.30- Râbnița 10.10, 16.30 pentru intervenientul accesoriu SRL „Eurotrans Tur”;

o) pct. 47 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.30- Costești 16.45 atribuita reclamantului SRL „Iovu Trans”;

p) pct. 56 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-au efectuat modificări la cursele Brăviceni 06.20, 12.15 - Chișinău 09.25, 15.15 pentru intervenientul accesoriu SRL „Dvardum”.

Cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” către MTID cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 192 din 31.12.2014 a fost respinsă ca fiind tardivă.

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” către MTID cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 76 din 21.05.2015 a fost admisă, fiind dispusă anularea pct. 6 și pct. 14 din ordinul contestat.

Cererea de chemare în judecată depusă de SC „Transnadant Auto” SRL către MTID în partea anularii parțiale a ordinelor nr. 76 din 21.05.2015 a fost admisă, fiind dispusă anularea pct. 8 al ordinului nr. 76. În rest, pretențiile înaintate prin prezenta acțiune au fost respinse ca neîntemeiate (vol.VIII,f.d.168-180).

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel declarate de SRL „Pancio”, SRL „Iovu-Trans”, SRL „Serviciul-Tehnic”, SC „Transnadand Auto” SRL și ÎI „Ilmi-Gîndea” și a fost menținută hotărârea din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

La 20 noiembrie 2018, SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu au depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor cu privire la anularea parțială a ordinului nr. 76 din 21.05.2015 (pct. 6 și 14) și a ordinului nr. 159 din 15.10.2014 (pct. 12 și 47 a ordinului nr. 139 din 14.08 2014), în partea ce ține de anularea deschiderii și atribuirii spre deservire a cursei regulate Bălți 08.10 – Otaci și Chișinău 13.30 – Costești după SRL „Serviciul-Tehnic” și, după caz, SRL „Iovu-Trans”, constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 20.05.2015 încheiată între APOTA și MTID în partea ce ține de anularea deschiderii și atribuirii spre deservire a cursei regulate Bălți 08.10 – Otaci și Chișinău 13.30 – Costești.

Astfel, recurenții au susținut că sunt parțial eronate și contradictorii hotărârile contestate, ținând cont de faptul că pe de o parte a fost admisă acțiunea SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic” și s-a anulat pct. 6 și pct. 14 ordinul nr. 76 prin care a fost abrogat pct. 12 și 47 din ordinul 139 de deschidere și atribuire a rutei Chișinău 13.30 - Costești și Bălți 08.10 – Otaci, iar pe de altă parte, a fost admisă acțiunea APOTA și anulată pct. 12 și 47 din ordinul nr.139 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.30 - Costești și Bălți 08.10

- Otaci și atribuite spre deservire după SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic”. Or, aceste cerințe sunt legate între ele și se deduc una din alta, astfel încât soluția dată pe una din pretenții influențează soluția care urmează a fi dată pe celelalte pretenții (vol.IX,f.d.205-213).

La 21 decembrie 2018, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova (succesor al MTID), reprezentat de Andrei Ciornîi a contestat cu recurs decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererile de chemare în judecată să fie respinse ca fiind neîntemeiate.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința la cererile de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că la examinarea cauzei instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au apreciat în nici un mod argumentele invocate de MTID, iar actele judecătorești contestate nu conțin o referire la necesitatea admiterii acțiunilor reclamanților și anularea actului administrativ contestat (vol.IX,f.d.230-239).

La 21 decembrie 2018, ÎI „Ilmi-Gîndea” reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a actelor judecătorești contestate în partea respingerii apelului declarat de ÎI „Ilmi-Gîndea” cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, de scoatere a cererii de pe rol a SRL „Tuvitur” și de încetare a procesului în partea cererii de chemare în judecată depusă de APOTA.

Recurenta a susținut că APOTA adresându-se cu cerere de chemare în judecată nu a demonstrat nicicum dreptul său recunoscut de lege și lezat prin pct. 40 din ordinul nr. 139 din 14.08.2014, or, de fapt nu există un drept sau interes legitim al APOTA, care ar fi lezat prin ordinul contestat, dar există interesul legal încălcat al SRL „Tuvitur” care este membru al APOTA. La acest capitol, APOTA nu a demonstrat temeiul legal întru pornirea unui proces civil pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale altor persoane (vol.IX,f.d.237).

La 15 ianuarie 2019, SC „Asgor Trans” reprezentată de Sergiu Sloninov a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le ilegale și neîntemeiate pe motiv că au fost emise cu încălcarea normelor de drept procesual, or, instanțele de judecată la examinarea litigiului dedus judecății nu au atras societatea în proces, fiind astfel deposeați

de bunul său – dreptul de posesie și deservire a rutelor Chișinău 07:00, 13:30 – Rîbnița 10:10, 16:30.

La fel, cauza enunțată a fost examinată în absența recurentei care nu s-a prezentat în ședințele de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și, anume pentru că nu a fost legal citată despre data, ora și locul ședințelor de judecată. Or, la dosar nu există nici o confirmare privind recepționarea de către recurentă a citației sau a înștiințării privind examinarea cauzei, circumstanțe ce constituie temeiuri de casare a actelor judecătorești nominalizate (vol.IX,f.d.253).

La 28 ianuarie 2019, SC „Transnadand Auto” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Guțu a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs în partea respingerii apelului declarat de SC „Transnadand Auto” SRL cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului s-a indicat că la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta a mai indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat normele imperative ale CPC cu privire la motivarea actelor judecătorești, nu a luat în considerație nici unul din argumentele invocate de recurentă în cererea de apel, s-a limitat doar la preluarea poziției instanței de fond, dând o aparență de motivare a hotărârii pronunțate, astfel încălcările admise au dus la vicierea deciziei emise, care denotă o examinare superficială a materialelor cauzei.

A mai invocat încălcarea de către instanța ierarhic inferioară a prevederilor art.6 par.1 CEDO. Totodată, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor și cerințelor suplimentare invocate în cererea de apel. La fel, s-a indicat că în prezenta speță decizia instanței de apel este una contradictorie.

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei.

Prin referința depusă la 15 ianuarie 2019, SRL „Tuvitur” a solicitat declararea recursurilor declarate de Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova și de ÎI „Ilmi-Gîndea” ca inadmisibile, deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) și 433 Cod de procedură civilă.

Prin referința depusă la 22 ianuarie 2019, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova a solicitat declararea recursurilor declarate de SRL „Iovu-Trans”, SRL „Serviciul-Tehnic” și de SC „Asgor-Trans” SRL ca inadmisibile, deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în

recursurile enunțate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Colegiul menționează că recursurile au fost depuse până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursurilor urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 septembrie 2018 (vol.IX,f.d.165), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc. Astfel, recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi, Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea” reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, Societatea Comercială „Asgor-Trans” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de Sergiu Sloninov și Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Guțu, sunt în termen.

Prin încheierea din 6 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de SRL „Iovu-Trans”, SRL „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi, ÎI „Ilmi-Gîndea” reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, SC „Asgor-Trans” SRL, reprezentată de Sergiu Sloninov și SC „Transnadand Auto” SRL, reprezentată de avocatul Valentin Guțu au fost considerate admisibile și fără a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

Cu referire la recursurile declarate de SRL „Serviciul-Tehnic”, ÎI „Ilmi-Gîndea” și SC „Transnadand Auto” SRL, Colegiul reține prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, conform căruia procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie

cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz

După cum denotă actele cauzei, la 18 noiembrie 2014, APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuioc Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto Internaționale”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro” au depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, succesor în drepturi Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, solicitând anularea pct. 1, 2, 6 ale ordinului MTID nr. 133 din 28 iulie 2014; anularea pct. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16 ale ordinului MTID nr. 134 din 1 august 2014 și anularea pct. 2, 3, 8, 12, 17, 18, 22, 23, 25, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 54, 55, 56 ale ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014 (vol.VI, f.d.1-7).

Ulterior, la cauza civilă enunțată au fost conexate mai multe cereri de chemare în judecată intentate în aceeași procedură de contencios administrativ de către o serie de operatori de transport cu referire la aceleași rute/curse regulate, deschise și atribuite prin ordinele sus-indicate.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei cererii de chemare în judecată depusă de APOTA, SA „BAT-9, SRL „Tuvitur”, SRL „Gangra”, ÎI „Busuioc Vladimir”, SRL „Iutetramcar”, SRL „Velos-Trans”, SRL „Pro et Contra”, SRL „Transervalion”, ÎS „Servicii Transport Auto”, SRL „Rute Auto Internaționale”, SRL „Știrbu Tur”, SRL „Vassmestur”, SA „BTA nr. 36”, SRL „Cociug-Trans” și SRL „Gîrle-Agro” pe care a admis-o integral. La fel, a fost admisă parțial și cererea de chemare în judecată depusă de SRL „PAT nr. 9 din Briceni”, SC „Pond-Trans” SRL cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 159 din 15 octombrie 2014 prin care au fost abrogate ordinele MTID nr. 133 din 28 iulie 2014, nr. 134 din 1 august 2014 și nr. 139 din 14 august 2014, iar cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” cu privire la anularea ordinului MTID nr. 139 din 14 august 2014, în partea dispunerii modificării orarului de circulație a rutei Chișinău – Criva cu ora de plecare din Gara Auto Nord 14:50, gestionată de SRL „PAT nr. 9 din Briceni” fost admisă, fiind dispusă anularea:

a) pct. 1 al ordinului MTID nr. 134 din 01.08.2014, în partea deschiderii curselor Chișinău - 06.30, 07.15, 08.00, 08.45, 09.30, 10.15, 11.00, 11.45, 12.30, 13.15, 15.15, 16.00 - Sângerei 10.30, 11.15, 12.45, 13.30, 14.15, 15.00, 15.45, 17.00, 17.45, 07.15, 08.00 pentru intervenții accesorii SRL „Eurotrans Tur” și SRL „Crevtrans”;

b) pct. 14 al ordinului MTID nr. 134 din 01.08.2014 în partea deschiderii curselor Bălți 06.00, 08.30, 12.00, 19.00 - Sturzovca 07.00, 09.00, 13.00, 20.00, atribuite spre deservire intervenientul accesoriu SRL „Moldtranstur”;

c) pct. 2 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Bălți 06.30, 08.10, 10.05, 11.55, 15.30, 18.25 - Pelinia 07.15, 09.10, 10.55, 12.40, 16.40, 19.20 pentru intervenientul accesoriu SRL „Moldtranstur”;

d) pct. 3 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 în partea deschiderii cursei Bălți 17.00 - Putinești 15.10, atribuită intervenientului accesoriu SA „PAB”;

e) pct. 10 al ordinului MTID nr. 139 în partea ce ține de modificarea rutei Chișinău 14.50 - Lipcani 06.35 în ruta Chișinău 14 - 50 - Criva 07.25 pentru SA “PAT-9”;

f) pct. 12 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Bălți 08.10 - Otaci 13.30, atribuită SRL „Serviciul Tehnic”;

g) pct. 18 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.50 - Camenca (Sanatoriul Dnestr), atribuita intervenientului accesoriu SRL „Pancio”;

h) pct. 22 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.50 - Mateuți 12.50, atribuita reclamantului SRL „Transnadant Auto”;

i) pct. 24 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 în partea deschiderii cursei Chișinău 15.30 - Dondușeni 03.30, atribuita intervenientului accesoriu SRL „Stamp”;

j) pct. 29 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Tiraspol 12.00 - Baurci 05.00, atribuita intervenientului accesoriu ÎI „Telpiz F”;

k) pct. 33 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Chișinău 08.00 - 13.45, 16.30 - Văsieni (Ialoveni) 07.15, 11.45, 14.45, atribuita intervenientului accesoriu SA „PA-1”;

l) pct. 39 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care a fost restabilită ruta Chișinău 22.30 - Kiev pentru intervenientul accesoriu ÎI „Jolnaci A.”;

m) pct. 40 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014, prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.45, 09.50, 16.25, 19.50 - Malcoci 10.30, 11.35, 18.25, 16.20, atribuita intervenientului accesoriu ÎI „Ilmi Gîndea”;

n) pct. 43 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 07.00, 13.30- Râbnița 10.10, 16.30 pentru intervenientul accesoriu SRL „Eurotrans Tur”;

o) pct. 47 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.30- Costești 16.45 atribuita reclamantului SRL „Iovu Trans”;

p) pct. 56 al ordinului MTID nr. 139 din 14.08.2014 prin care s-au efectuat modificări la cursele Brăviceni 06.20, 12.15 - Chișinău 09.25, 15.15 pentru intervenientul accesoriu SRL „Dvardum”.

Cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” către MTID cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 192 din 31.12.2014 a fost respinsă ca fiind tardivă.

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans” către MTID cu privire la anularea parțială a ordinului MTID nr. 76 din 21.05.2015 a fost admisă, fiind dispusă anularea pct. 6 și pct. 14 din ordinul contestat.

Cererea de chemare în judecată depusă de SC „Transnadant Auto” SRL către MTID în partea anularii parțiale a ordinelor nr. 76 din 21.05.2015 a fost admisă, fiind dispusă anularea pct. 8 al ordinului nr. 76. În rest, pretențiile înaintate prin prezenta acțiune au fost respinse ca neîntemeiate (vol.VIII,f.d.168-180).

Soluția dată de către prima instanță a fost menținută de către instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată reieșind din sensul legislației civile, principiile generale de drept și esența contenciosului administrativ care constituie o procedură de control al legalității actelor emise de autoritățile publice în procesul de exercitare a puterii publice, exercitată la cererea subiecților cu drept de sesizare în contencios administrativ, au constatat că MTID, contrar competențelor stabilite de lege cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice a emis ordinul nr. 159 din 15.10.2014, prin care a anulat integral cele 3 ordine contestate de cei vizați prin conținutul lor, în mod parțial, prin cererile prealabile înaintate, ceea ce denotă că MTID contrar competențelor stabilite de lege a anulat integral ordinele contestate parțial.

Totodată, instanțele de judecată au concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Valeriu Vieru” cu privire la contestarea ordinului nr. 192 din 31 decembrie 2014 a fost depusă peste termenul stabilit de lege.

Cercetând conținutul deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și ipotezele invocate în cererile de recurs, Colegiul constată că instanța de apel a examinat cauza dedusă judecării fără a elucida pe deplin circumstanțele cauzei și fără a da o apreciere argumentelor invocate de către participanții la proces și anume nu a combătut argumentele recurenților în cadrul judecării cauzei în ordine de apel.

Astfel, se stabilește că interpretarea dată de prima instanță și instanța de apel este bazată pe o apreciere insuficientă și arbitrară a materialului probator și argumentelor susținute de reclamant, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural. Or, decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984), condiție însă ce nu se atestă la caz.

Aici, este de menționat că în conformitate cu prevederile art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă care consacră principiul general privind motivarea hotărârilor judecătorești, în motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă și să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

În cauză, însă, se constată că soluția instanțelor de judecată nu conțin o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform art. 118 alin. (3) din același cod, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, referindu-se selectiv la unele mijloace de probă, argumentându-și poziția prin influența decisivă asupra pertinentei și utilității lor de timpul scurs de la momentul producerii faptei prejudiciabile, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză. Or, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor solicitate în acțiuni, era indispensabil, alături de cele constatate, de a supune controlului legalitatea hotărârii atacate cu apel în baza argumentelor aduse în cererile de apel în raport cu motivele invocate în referințele/explicațiile intimaților, cu expunerea ulterioară a poziției instanței pe fiecare din argumentele invocate, reținând/admițând undele probe și respingând altele.

Totodată, conform art. 390 alin. (1) lit. d), e) și f) CPC, decizia instanței de apel trebuie să conțină expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în apel, motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

Analizând decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost menținută hotărârea din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, Colegiul atestă că actele adoptate de către instanțele de judecată sunt contradictorii, și anume, pe de o parte instanțele de judecată au admis acțiunea SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic” și au dispus anularea pct. 6 și pct. 14 din ordinul nr. 76 prin care a fost abrogat pct. 12 și 47 din ordinul 139 de deschidere și atribuire a rutei Chișinău 13.30 - Costești și Bălți 08.10 – Otaci, iar pe de altă parte au admis acțiunea APOTA și au dispus anularea pct. 12 și 47 din ordinul nr. 139 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.30 - Costești și Bălți 08.10 – Otaci, atribuite spre deservire după SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic”, adică pe de o parte instanțele de judecată admitând acțiunea SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic” au lăsat în vigoare ca fiind întemeiate pct. 12 și 47 din ordinul nr. 139 prin care s-a deschis ruta Chișinău 13.30 - Costești și Bălți 08.10 – Otaci, atribuite spre deservire după SRL „Iovu-Trans” și SRL „Serviciul-Tehnic”, iar de pe altă parte admitând acțiunea APOTA au dispus anularea ordinului respectiv și au anulat deschiderea rutelor care le aparțin cu drept de proprietate.

În același mod, instanțele de judecată pe de o parte au admis parțial acțiunea depusă de SC „Transnadand Auto” SRL, dispunând anularea pct. 8 al ordinului nr. 76 din 21 mai 2015 prin care s-a dispus abrogarea pct. 22 al ordinului nr. 139 din 14 august 2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.50 – Mateuți 12.50 atribuită spre deservire societății recurente, iar pe de altă parte au admis acțiunea APOTA, fiind dispusă anularea pct. 22 al ordinului nr. 139 din 14 august 2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.50 – Mateuți 12.50, atribuita SC „Transnadand Auto” SRL, adică admitând acțiunea SC „Transnadand Auto” SRL au lăsat în vigoare ca fiind întemeiat pct. 22 al ordinului nr. 139 din 14 august 2014 prin care s-a deschis ruta Chișinău 06.50 – Mateuți 12.50 atribuită spre deservire societății recurente, iar de pe altă parte admitând acțiunea APOTA au dispus anularea ordinului respectiv și a anulat deschiderea rutei care-i aparține cu drept de proprietate.

Deci, concluziile instanței de fond, menținute prin decizia instanței de apel sunt contradictorii, motiv pentru care recursurile urmează a fi admise cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare.

Or, aceste cerințe sunt legate între ele și se deduc una din alta, astfel încât soluția dată pe una din pretenții influențează soluția care urmează a fi dată pe celelalte pretenții.

Un aspect important prezintă și faptul că instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

În speță, aceste circumstanțe lipsesc, or, analizând conținutul deciziei și a hotărârii contestate în raport cu prevederile legale sus-menționate, Colegiul conchide că instanțele de judecată au trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a se expune asupra tuturor solicitărilor invocate de SRL „Serviciul-Tehnic” și SRL „Iovu-Trans”, or, ultimii au depus cerere de chemare în judecată împotriva MTID, intervenient accesoriu APOTA, solicitând inclusiv și recunoașterea nulă a tranzacției din 20 mai 2015, încheiată între APOTA și MTID (vol.IV,f.d.4-9).

Însă atât instanța de fond, cât și instanța de apel care a menținut fără modificări hotărârea primei instanțe contrar prevederilor art. 239, 373 alin. (5) și 390 alin. (2) Cod de procedură civilă nu s-au expus asupra acestei cerințe într-un nici un mod.

Aceste fapte indică la examinarea unilaterală a cauzei, ce constituie o încălcare a dreptului recurenților de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

În această ordine de idei, este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelurilor, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță în partea respectivă prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

În continuare, instanța de recurs reține că în cadrul dreptului la un proces echitabil se analizează dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri judiciare de a prezenta instanței observațiile, argumentele și mijloacele sale de probă, coroborat cu dreptul fiecărei părți ca aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv. Cu privire la aceste aspecte, obligația instanței de motivare a deciziilor sale este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea lor.

Conform jurisprudenței CEDO, noțiunea de proces echitabil presupune ca o instanță internă care nu a motivat decât pe scurt hotărârea sa să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse, și nu doar să reia pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (cauza Helle vs Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997).

Cu alte cuvinte, o motivare excesiv de succintă sau necorespunzătoare în raport cu complexitatea cauzei echivalează, practic, cu inexistența motivării. Obligația instanței de a răspunde prin motivare la argumentele prezentate de părți este justificată, întrucât numai prin pronunțarea unei hotărâri motivate poate fi realizat un control public al administrării justiției (cauza Hirvisaari vs Finlanda, hotărârea din 27 septembrie 2001).

Potrivit jurisprudenței sale constante, CtEDO reamintește că instanțele judecătorești naționale au obligația de a-și motiva deciziile (cauza Van de Hurk vs. Olanda, hotărâre din 19 aprilie 1994). Întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în dependență de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (cauza Ruiz Torija vs. Spania, hotărâre din 9 decembrie 1994). Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din

hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate (cauza Taxquet vs. Belgia [MC], nr. 926/05, § 91, CEDO 2010).

În plus, Curtea a decis că articolul 6 din Convenție nu obligă statele contractante să instituie instanțe de apel sau de recurs. Cu toate acestea, un stat care dispune de astfel de instanțe judecătorești are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură în fața acestora de garanțiile fundamentale prevăzute de articolul 6 (a se vedea, printre altele, cauzele Delcourt vs. Belgia, hotărâre din 17 ianuarie 1970, și Erfar-Avef vs. Grecia, hotărâre din 27 martie 2014).

În pofida acestor fapte, instanța de apel la pronunțarea asupra argumentelor din apelurile depuse de recurenți, urma în conformitate cu prevederile legii să se dedice unei analize efective a temeiurilor, argumentelor și propunerilor de probatoriu, fără a prestabili relevanța acestora.

Potrivit alegațiilor din cererile de apel, recurenții-apelanți SRL „Serviciul-Tehnic”, ÎI „Ilmi-Gîndea” și SC „Transnadand Auto” SRL printre altele au obiectat asupra faptului că instanța de fond nu a dat vre-o apreciere probelor anexate care ar fi stat la baza concluziilor în sensul anulării deschiderii rutelor care le aparțin cu drept de proprietate, iar instanța de fond nu și-a întemeiat hotărârea pe probe veridice și suficiente în partea anulării actelor administrative enunțate.

În cazul de față, instanța de apel a evitat să examineze observațiile apelanților, însușind prioritar cele invocate de reclamantii-intimați.

Constatând toate cele relatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conturează o opinie tendențioasă a instanței de apel de reținere și însușire a motivării din hotărârea primei instanțe, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, fără a răspunde la toate temeiurile invocate de apelanți, ignorând nemotivat unele afirmații sau cel puțin nemotivând prevalarea unor circumstanțe, pe care s-a bazat soluția emisă, asupra celorlalte probe existente la dosar.

În concluzie, Colegiul reține că instanța de apel judecând apelurile a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a le examina sub toate aspectele. Or, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei cerințelor solicitate în acțiuni, era indispensabil de a supune controlului legalitatea hotărârii atacate cu apel în baza argumentelor aduse în cererile de apel, cu expunerea poziției instanței pe fiecare din argumentele invocate, având ca suport raționamentele reținute ca rezultat al coroborării tuturor probelor.

În acest sens, Colegiul denotă că instanța de apel nu a elucidat materialul probatoriu, or, instanța de apel s-a rezumat în a menține hotărârea instanței de fond, fără să dea o careva apreciere argumentele apelanților în coraport cu hotărârea contestată.

În alți termeni, instanța de apel trebuie să clarifice raporturile juridice pentru fiecare apelant în parte, reieșind din actele administrative la care acestea sunt parte, condiții ce nu se atestă.

În atare situație, instanța de recurs apreciază că recurenților SRL „Serviciul-Tehnic”, ÎI „Ilmi-Gîndea” și SC „Transnadand Auto” SRL nu le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu

dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că recurenții nu au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considera necesare în vederea apărării punctului lor de vedere (cauza Blücher vs. Republica Cehă, hotărârea din 11 ianuarie 2005, cauza Carmel Saliba vs. Malta, hotărârea din 29 noiembrie 2016, § 65).

În acest sens, Colegiul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson vs. Olanda, hotărârea din 26 martie 1996).

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în această fază. Or judecarea recursului, exercitat conform rigorilor impuse de art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, are caracter devolutiv numai pentru problemele de drept material și procedural.

În acest caz, art. 442 al Codului de procedură civilă prevede că în ordine de recurs nu pot fi administrate probe noi, ceea ce consolidează poziția susmenționată. Așadar, omisiunea instanței de apel de a aprecia toate probele în ansamblu, precum și de a constata relevanța argumentelor apelanților conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce observațiile recurenților SRL „Serviciul-Tehnic”, ÎI „Ilmi-Gîndea” și SC „Transnadand Auto” SRL, într-un mod efectiv, nu au fost analizate.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cereri și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în recursurile formulate de SRL „Serviciul-Tehnic”, ÎI „Ilmi-Gîndea” și SC „Transnadand Auto” SRL.

Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz și relevanța lor va putea fi supusă unei aprecieri juridice la o nouă rejudecare a cauzei (a se vedea, printre alte autorități, cauzele Kamil Uzun vs. Turcia, hotărâre din 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs, România (Marea Cameră), din 17 iulie 2014, § 156).

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei instanței de apel.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura în recurs la recursurile declarate de SRL „Iovu-Trans”, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornii și SC „Asgor-Trans” SRL, reprezentată de Sergiu Sloninov, din considerentele ce urmează.

Conform art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile nominalizate au fost declarate până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Cod administrativ, examinarea recursurilor respective se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod, or, conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Cu referire la recursul declarat de SRL „Iovu-Trans”, Colegiul relevă următoarele, instanța de recurs reține prevederile art. 443 Cod de procedură civilă, care indică expres că până la pronunțarea deciziei, recurentul are dreptul să își retragă recursul printr-o cerere scrisă. Cererea de retragere a recursului se depune în instanța care a fost învestită cu judecarea recursului. În cazul retragerii recursului, instanța competentă dispune, printr-o încheiere irevocabilă, încetarea procedurii în recurs.

Prin urmare, norma de drept procedural conferă părților posibilitatea de a dispune liber de drepturile și mijloacele procedurale, inclusiv de a retrage cererile depuse. Astfel, se constată că, până la examinarea de către instanța de recurs a recursului enunțat, printr-o cerere scrisă, administratorul SRL „Iovu-Trans”, Ion Iovu a solicitat retragerea recursului și încetarea procedurii în recurs. Pornind de la norma de drept procedural nominalizată, se poate conchide că nu sunt careva îngrădiri, care ar împiedica recurenta SRL „Iovu-Trans” să-și retragă recursul înaintat împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reamintește că exercitarea unui drept de către titularul său poate avea loc într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și demararea căii de atac prevăzută de lege.

În acest sens, dreptul recurentei de a-și retrage recursul rezultă din unul din principiile fundamentale ale procesului civil, și anume, din principiul disponibilității, or, conform art. 27 al Codului de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Totodată, instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a înceta procedura în recurs intentată în baza recursului declarat de SRL „Iovu-Trans” împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la recursul declarat de Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi, Colegiul relevă că în conformitate cu art. 445¹ Cod de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433.

Art. 433 c) Cod de procedură civilă indică expres că, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 358 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanța de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Așadar, hotărârea din 30 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, putea fi atacată de către părți cu apel, însă din actele cauzei rezultă că de acest drept s-a folosit SRL „Pancio”, SRL „Iovu-Trans”, SRL „Serviciul-Tehnic”, SC „Transnadand Auto” SRL și ÎI „Ilmi-Gîndea”, pe când Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova nu a atacat cu apel hotărârea enunțată.

În conformitate cu art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova nu a folosit calea de atac apelul împotriva hotărârii primei instanțe și prin lege nu este în drept să atace cu recurs decizia instanței de apel.

În acest context, Colegiul conchide că Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, contrar prevederilor art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă, a declarat recurs fără a folosi calea de apel, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac.

Pe cale de consecință, Colegiul ajunge la concluzia de a înceta procedura în recurs la recursul declarat de Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova sub aspectele sus-enunțate.

Cât privește recursul declarat de SC „Asgor-Trans” SRL, reprezentată de Sergiu Sloninov, instanța de recurs reține că conform art. 445¹ Cod de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433.

La rândul său, art. 433 c) Cod de procedură civilă indică expres că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Totodată, conform art. 430 Cod de procedură civilă, sînt în drept să declare recurs: părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Iar conform art. 55 Cod de procedură civilă, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin.(2), art.73 și 74, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în cauzele privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie și în cauzele cu procedură specială.

Raportând normele legale citate mai sus la circumstanțele speței deduse judecării, Colegiul reține că SC „Asgor-Trans” SRL, reprezentată de Sergiu Sloninov nu este în drept să declare recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Or, SC „Asgor-Trans” SRL nu deține calitatea procesuală de parte sau participant la proces, fiind astfel lipsit de dreptul de a contesta decizia judecătorească pe căi ordinare de atac.

În contextul celor relatate și avînd în vedere faptul că, SC „Asgor-Trans” SRL nu deține calitatea de parte sau participant la proces și nu este în drept să declare recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a înceta procedura în recurs la recursul nominalizat sub aspectele sus-vizate.

În conformitate cu art. 195, 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, art. 443, 445¹ Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu, Întreprinderea Individuală

„Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan și Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Guțu, cu restituirea cauzei pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău.

Se încetează procedura în ordine de recurs, intentată în baza recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans” împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în legătură cu faptul depunerii cererii de retragere a acestuia.

Se încetează procedura în ordine de recurs, intentată în baza recursurilor declarate de către Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi și de către Societatea Comercială „Asgor-Trans” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de Sergiu Sloninov, în legătură cu faptul că persoanele care au înaintat recursurile nu sunt în drept să le declare.

Decizia în partea recursurilor declarate de către Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, reprezentat de Andrei Ciornîi și de către Societatea Comercială „Asgor-Trans” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de Sergiu Sloninov nu se supune niciunei căi de atac, iar în partea recursurilor declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Serviciul-Tehnic”, reprezentată de Alic Tașcu, Întreprinderea Individuală „Ilmi-Gîndea”, reprezentată de avocatul Andrei Crasnostan, Societatea Comercială „Transnadand Auto” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Valentin Guțu și Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu-Trans” este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva